

[PRIROČNIK]
NA KRATKO O
TRAJNOSTNEM
POROČANJU

DEFINICIJA TRAJNOSTNEGA POSLOVANJA

Najpogostejša je definicija Svetovne komisije za okolje in razvoj (The World Commission on Economic Development, 1987), **ki trajnostni razvoj definira kot razvoj, ki zadovoljuje trenutne potrebe, ne da bi pri tem ogrožal zadovoljevanje potreb prihodnjih generacij.**

Trajnostno poslovanje = družbena odgovornost

KAJ JE TRAJNOSTNO POROČANJE?

Poročanje o trajnostnem poslovanju postaja vedno bolj pomemben del letnih poročil in krog obveznih zavezancev po poročanju se neprestano veča. Prav zato postaja enotnost poročanja veliko bolj pomembna, saj omogoča primerljivost med organizacijami.

Evropska komisija je pristopila k oblikovanju Evropskih standardov o trajnostnem poročanju (ESRS).

31.7.2023 je bil sprejet prvi sklop ESRS in družbe, ki so zavezane k trajnostnem poročanju bodo morale prvič poročati v skladu s sprejetimi ESRS za leto 2024.

Menimo, da sistematično poročanje privede do večjega zavedanja o trajnostnem poslovanju.

Če redno spremljamo kazalnike, kot so npr. ogljični odtis, poraba pitne vode, poraba različnih oblik energije, poraba papirja, izpusti v okolje in podobno bomo svoj napredek pri trajnostnem poslovanju lahko spremljali in sprejemali ustrezne ukrepe, da ga izboljšamo.

Če zaključimo z najpogosteje uporabljeno definicijo trajnostnega razvoja Svetovne komisije za okolje in razvoj: „*Razvoj, ki zadovoljuje trenutne potrebe, ne da bi pri tem ogrožal zadovoljevanje potreb prihodnjih generacij.*“

KAJ VKLJUČUJE TRAJNOSTNO POROČANJE?

Poročanje o trajnosti (ang. environmental, social and governance – ESG) ali trajnostno poročanje vključuje kvalitativne razprave in kvantitativne meritve, vključno z merili uspešnosti organizacije glede na tveganja, priložnosti in predstavljene strategije organizacije.

- **Okoljska komponenta (E)** se nanaša na obvladovanje tveganj in priložnosti povezanih s podnebjem, pomanjkanjem naravnih virov, onesnaženje, odpadki in drugimi dejavniki, ki vplivajo na okolje.
- **Družbena komponenta (S)** se nanaša na informacije o vrednotah in poslovnih odnosih organizacije in vključuje družbene teme, kot so informacije o delu in dobavni verigi, kakovost in varnost izdelkov, teme o človeškem kapitalu, kot sta zdravje in varnost zaposlenih, ter politike in prizadevanja za raznolikost in vključevanje.
- **Komponenta upravljanja (G)** pa vključuje informacije o korporativnem upravljanju organizacije, vključno z informacijami o strukturi in raznolikosti upravnega odbora, nagrajevanju vodstvenih delavcev, odzivnosti na kritične dogodke, odpornosti organizacije ter politikah in praksah glede lobiranja, političnih prispevkov ter podkupovanja in korupcije.

Z razvojem trajnosti je postalo trajnostno oziroma nefinančno poročanje organizacij **zelo pomembno.**

Predvidoma se bo za leto 2024 že uporabljalo Evropske standarde o trajnostnem poročanju (ESRS), ki bodo obvezni za večino Evropskih organizacij.

KAJ NAJ VSEBUJE POROČILO?

Trajnostno poročanje lahko predstavimo na različne načine, odvisno od ciljne skupine. Na splošno pa bi lahko predstavili trajnostno poročanje na naslednji način:

- 1. Predstavitev organizacije:** Predstavimo organizacijo, njeno dejavnost, cilje in vizijo.
- 2. Opredelitev trajnosti:** Pojasnimo, kaj pomeni trajnost in kako organizacija sledi trajnostnim načelom.
- 3. Opredelitev ključnih področij trajnosti:** Razložimo, katera področja trajnosti so za organizacijo najpomembnejša in zakaj.
- 4. Predstavitev dosežkov:** Prikazujemo dosežke organizacije v posameznih področjih trajnosti ter njihove učinke na okolje, družbo in gospodarstvo.
- 5. Predstavitev izzivov:** Predstavimo tudi izzive, s katerimi se organizacija sooča pri doseganju trajnostnih ciljev, ter kako jih namerava rešiti.
- 6. Načrti za prihodnost:** Nazadnje, predstavimo tudi načrte organizacije za prihodnost, kako namerava nadaljevati svoje trajnostno delovanje ter kakšni so njeni dolgoročni cilji.

Pomembno je, da je trajnostno poročanje jasno, pregledno, merljivo in primerljivo s prejšnjimi leti, da se lahko spremljajo napredki na področju trajnosti.

KDO SO ZAVEZANCI?

več kot
250
zaposlenih

več kot
40 mio
prihodka

več kot
20 mio
bilančne vsote

Podjetja, ki izpolnjujejo dva od treh kriterijev:

- imajo več kot 250 zaposlenih in/ali
- več kot 40 milijonov EUR prihodka in/ali
- več kot 20 milijonov EUR bilančne vsote;

Vsa podjetja v EU, ki kotirajo na borzi, vključno z malimi in srednjimi (razen mikro podjetij – manj kot 10 zaposlenih ali manj kot 20 mio EUR prihodkov).

Podjetja so odgovorna tudi za ocenjevanje informacij na ravni svojih odvisnih podjetij.

Zahteva po predložitvi poročila o trajnostnosti velja tudi za vsa podjetja s sedežem v tretjih državah (zunaj EU), ki

- več kot 150 milijonov EUR čistega prihodka ustvarijo v EU in
- imajo vsaj eno hčerinsko družbo ali podružnico v EU.

KAKŠNA JE VLOGA RAČUNOVODIJ?

Računovodje imajo pomembno vlogo pri trajnostnem poročanju organizacij, saj gre za poročanje o finančnih in nefinančnih učinkih organizacije na okolje, družbo in gospodarstvo, kar je povezano z različnimi računovodskimi postavkami.

RAČUNOVODJE LAHKO PRISPEVAJO K TRAJNOSTNEMU POROČANJU:

- **Identifikacija ključnih kazalnikov:** skupaj s poslovodstvom sodelujejo pri izboru ključnih kazalnikov trajnostnega poročanja, ki se nanašajo na posamezna področja trajnosti, kot so ogljični odtis, vodna poraba, odpadki itd.
- **Spremljanje in poročanje o finančnih učinkih trajnostnih praks:** spremljajo in poročajo o finančnih učinkih trajnostnih praks, kot so prihranki energije ali zmanjšanje stroškov zaradi zmanjšanja količine odpadkov.
- **Poročanje o nefinančnih učinkih:** ta del v podjetju pripravijo strokovnjaki, ki se ukvarjajo s trajnostnim poslovanjem, kot so učinki na družbo, zaposlene ali okolje, ki jih je težko meriti z denarjem.
- **Uporaba standardov trajnostnega poročanja:** prispevajo k uporabi standardov trajnostnega poročanja, ki zagotavlja standardizirane smernice za poročanje o trajnostnih učinkih organizacije.
- **Poročanje o skladnosti z zakonodajo in standardi:** poročajo o skladnosti organizacije s trajnostno zakonodajo in standardi, kot so npr. zakonodaja o podnebnih spremembah ali trajnostni standardi ISO 14001 ali ISO 26000.

IZBIRA KAZALNIKOV IN POROČANJE

1

Postopek poročanja - temelj trajnostnega poročanja je, da organizacija opredeli in prednostno razvrstiti svoje vplive na gospodarstvo, okolje in ljudi – da bodo pregledni glede njihovih vplivov.

2

Prepoznavanje vplivov in ocenjevanje njihovega pomena na trajnostno poslovanje je del vsakodnevne dejavnosti organizacije, ki se razlikuje glede na njene posebne okoliščine in sektor v katerem deluje. Sektorski standardi so na tej točki v pomoč, saj opisujejo značilnosti sektorja in hkrati opisujejo osnove vplive na trajnostno poslovanje, ki se pojavljajo v posameznem sektorju.

3

Določitev osnovnih tem – tematski standardi. Ko je organizacija ocenila pomembnost svojih vplivov na trajnostno poslovanje, se mora odločiti, o katerih vplivih bo poročala. Pri tem pomaga združevanje tem in priporoča se, da organizacija začne ta postopek. Združevanje vplivov na teme (kot so "voda in odpadne vode" ali "delo otrok") olajša določanje pomembnosti, saj s tem nakazuje, katere teme so najbolj pomembne za dejavnost organizacije.

Maj 2024

Visoka šola za računovodstvo in finance

Izjava o omejevanju odgovornosti

VŠR je ta dokument pripravil le kot vodilo pri razumevanju vsebine in ne kot glavni vir informacij, namenjenih kreiranju končnih poslovnih odločitev ali tolmačenju obstoječe vsebine. Za ostale napotke in podrobnejši vpogled v obravnavano problematiko vam svetujemo posvet s strokovnjaki.